Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 22. Den 15de August 1881. 30te Aargang.

Tale af Ældste Erastus Snow,

afholdt i Paris, Idaho, den 7de August 1880.

(Fra „Deseret News".)

Præsident Taylor hentydede i sine Bemærkninger i Morges til mig, at jeg var kommet langt syd fra, og at jeg havde rejst vidt og bredt gjennem Landet; jeg føler mig nu tilbøjelig til at gjøre nogle faa Bemærkninger angaaende de sydlige Egne, og ligeledes de nordlige, og maaske angaaende nogle andre Dele af Landet, hvorigjennem jeg har rejst.

For to Aar siden i Sommer besøgte jeg det meste af Territoriet Arizona, idet jeg og Andre rejste gjennem dets nordvestlige Dele, langs med de østlige Grænser, sydefter til de allersydligste Dele, og vi vendte tilbage over Tucson; siden gik vi tværs over den øde Ørk til Gila og videre over Salt River, op igjennem Tonta Basin og over Nookhoon til den lille Colorado Flod. Vi erholdt paa denne Maade en fuldkommen Kundskab om Landets Beskaffenhed og naturlige Fordele. Ligeledes bleve vi bekjendte med de vestlige Dele af Ny Mexiko. Sidste Sommer besøgte jeg ogsaa den sydlige Del af Colorado. Jeg rejste med Jærnbanen fra Ogden til Cheyenne; derfra mod Syd gjennem Colorado, paa Østsiden af Bjærgene, til Denver, og derfra til Pueblo ved Arkansas Floden; derfra sydost til Rio Grande del Nort, og ned ad nævnte Flod til Ny Mexikos Grænser. Jeg og nogle faa andre Brødre have besluttet nu til Efteraaret at besøge de sydøstlige Countier af Utah Territorium, nemlig de nye Countier, Emery og San Juan, som nylig ere blevne organiserede, samt de lavere beliggende Dale ved Grand River; og fra Grand River vil Rejsen fortsættes til San Juan og dens Biflober, samt til de Nybygder, som vore Brødre anlægge dersteds. Rimeligvis ville vi ogsaa fortsætte vor Rejse videre til Ny Mexiko og besøge vore nye Settlementer ved den lille Colorado Flods Udspring, samt ved Gilas Biflober, langs Grænsen mellem Ny Mexiko og Arizona.

Hovedhensigten med vort paatænkte Besøg er at lære at kjende Landets Beskaffenhed, at drage Omsorg for Kristi Hjord, samt opsøge Saadanne, som maaske have faret

vild; og naar vi finde dem, ville vi prøve paa at sanke dem til en eller anden Hjord, hvor vi kunne sætte saadanne Hyrder over dem, som ville bestræbe sig for at føde dem med Livets Brød og bevare dem fra at blive aldeles fortabte eller sønderrevne af Ulve. Vi ville besøge de nye Settlementer saa hurtigt som det kan lade sig gjøre, og ligeledes de ældre Byer, for at arbejde blandt Folket i Overensstemmelse med vort Kald, for at lære dem deres Pligter og organisere dem, eftersom det maa findes nødvendigt, samt ordne Alt, hvad der behøves, for deres Udvikling og Vært, og for Vedligeholdelsen af Enighed og Fællesskab blandt de Hellige, samt Agtelse for Evangeliet og Guds Kirkes og Riges Orden.

Det synes at være nødvendigt for de Sidste-Dages Hellige at samle sig tilsammen og derefter at sprede sig lidt, og siden igjen at samles lidt, og saa fremdeles. Med andre Ord: vi have Noget tilfælles med Bierne, som gaa ud fra Kuben med Intet og komme tilbage med Alt, hvad de kunne bære. Dersom nu Alle kunne gjøre dette, skulle vi vedblive at trives i Deserets Kube; men dersom vi adsprede os og fordærve eller ødelægge det Gode, vi have, saa maa vi hellere blive i Kuben, indtil vi bedre faa lært vore Pligter.

Der findes hos Nogle en Attraa til at ville fjærne sig fra Præstedømmets Vejledning samt fra Evangeliets alvorlige Lærdomme og Formaninger og den sunde Regjeringsmaade, som fastholdes blandt de Hellige, for at komme til at nyde større Frihed; ikke større Frihed til at tjene Gud, thi Ingen er i mindste Maade forhindret fra at gjøre dette; men Nogle ønske sig i Besiddelse af større Frihed, end de synes de nyde blandt os; og for at opnaa deres Hensigt, besætte de Landet, tage Jorderne i Besiddelse og samle sig Flokke og Hjorde; de ville have mere Rum. Disse Følelser burde ikke drive os til Yderlighed; thi dersom vi lade os paavirke for meget deraf, staa vi Fare for at blive en Del formørkede i vort Sind og at tabe Lysten til Evangeliet. Men naar vi ere kaldte og udsendte for at virke, enten til at prædike Evangeliet i fremmede Lande, eller til at indsamle de Fattige fra fjærne Steder, eller vi ere sendte langt hen for at hjælpe til at anlægge Stæder og Byer, eller til at opbygge, ordne og opretholde god Orden og en sund Regjeringsform, samt at fremme Evangeliets Indflydelse — naar vi blive opfordrede til at hjælpe til at grundfæste disse nye Settlementer, da er det ret, at vi skulle adlyde; det er ligesaa retmæssigt et Arbejde, som noget Andet, der tilhører Guds Riges Opbyggelse paa Jorden. Men vi bør vogte os for en ustadig Lyst til at forandre Bopæl blot for Stedets Skyld, og ikke flytte hid og did, bestandig søgende efter noget Bedre. Denne ustadige Følelse er ikke god, og vil i de fleste Tilfælde ikke lede til Lyksalighed; den vil ikke føre til noget varigt Godt, eller til Lykke og Fremgang for dem, som besidde den. Vi ere ikke alle ens. Nogle blive mere hengivne til hvilket som helst Sted, de kalde deres Hjem; hvor som helst de arbejde og danne sig et Hjem, der samle de Livets Bekvemmeligheder omkring sig og føle sig tilfredse med Stedet, samt elske deres Omgivelser, medens det for Andre synes at være vanskeligt at slaa sig til Ro eller føle sig hjemme noget Sted i en længere Tid. Til mig har denne Følelse altid været forunderlig; det er aldeles stridende mod min Natur og mit Sindelag. Uagtet jeg, som allerede bemærket, rejser om iblandt Folket ligesaa meget som nogen af mine Brødre, Apostlene, og endog mere i de senere Aaringer —

maaske i de sidste tyve Aar — saa har mit Hjem dog hele Tiden været i St. George. I det jeg har havt Varetægten over Menighederne i den sydlige Del af Territoriet, har jeg været nødsaget til at rejse en hel Del; men dette har jeg gjort fordi det var min Pligt, og ikke fordi jeg var træt af mit Hjem, eller ønskede at flytte fra Sted til Sted. Jeg kan ydermere sige, at i al den Tid har aldrig den Tanke opkommet i mit Hjærte, at jeg skulde søge et nyt og bedre Sted for mig og min Familie, ligemeget hvor mange gode Steder jeg finder; disse ere for Andre og ikke for mig personlig. Det er kun min Pligt at opsøge Steder, hvor vi kunne anlægge Kolonier af Sidste-Dages Hellige, hvor de Helliges Sønner og Døtre, som voxe op i de ældre Settlementer og som snart ønske at fjærne sig til passende Steder, kunne berede sig Hjem; ja, anlægge nye Settlementer, hvor vi kunne grundlægge Opdragelsesanstalter for Sidste-Dages Hellige. Men, som jeg siger, jeg gjør det ikke for at opsøge Beboelsessteder for mig selv eller min egen Familie, undtagen saadanne Medlemmer af den, som burde drage ud og begynde at virke for sig selv og danne sig et Hjem. Jeg er ikke af denne omflakkende Slags. Den Jordlod, som blev mig anvist i Saltsøstaden da Pionererne vare indkomne i Dalen, beholdt jeg indtil jeg blev sendt til St. George, og da overdrog jeg den til Præsident Young igjen, fra hvem jeg havde modtaget den. Jeg har aldrig ønsket at flytte siden jeg kom til St. George; og dersom jeg var bleven henført paa en nøgen Stenbund, vilde jeg have bragt Jord nok dertil for at gjøre det til et behageligt Hjem. Jeg tror i ethvert Fald, at det Hjem, jeg der har dannet mig, har kostet mig ligesaa meget Arbejde, som hvis jeg havde bragt Jorden dertil. Jeg har maattet fabrikere en stor Del af hvad der nu er, og det samme har været Tilfældet med den største Del af vor By og hele vort saakaldte „Syden". For det naturlige Øje at betragte var det et meget uindbydende Land, den Gang vi først bosatte os der. Vi bleve ikke lokkede der hen formedelst grønne Marker eller saadanne dejlige vidtstrakte Enge, som I her have. Græsset, som man her ser paa de omliggende Bakker, indbydende baade stort og smaat Kvæg til at komme og æde, og de krystalklare Vandbække, hvis fortryllende Musik lyder for Eders Øren, idet de gjennemløbe Eders smukke Dal paa deres Vej til Søen, staar altsammen i mærkelig Modsætning til de naturlige Goder i vort sydlige Hjem. Dersom jeg vilde fortælle Eder det Hele, saaledes som det er, saa vilde de fleste af Eder aldrig ønske at flytte sydpaa; men vi bruge ikke at skildre Landets ubehagelige Egenskaber, men snarere at omtale det saa fordelagtigt som vi kunne, idet vi forstaa, at vi have Trang til at gjøre det. Og der findes Nogle, der have havt Tro nok og Mod nok til at tale godt om Landet, og intet uden Tro og sand „mormonsk" Mod kunde gjøre det. Medens vi gjorde dette, glemte vi ikke at nedbede Guds Velsignelser over Landet, og jeg behøver næppe at sige, at det er formedelst hans Godhed, at vi have havt Fremgang og været i Stand til at kunne danne os hyggelige Hjem paa de en Gang saa uhyggelige, ufrugtbare og øde Steder.

Vi bleve sendte der hen for at avle Bomuld paa en Tid, da Nationen paa Grund af indbyrdes Krig var i en tøjlesløs Tilstand, og da det for al Israel var kommet til det Spørgsmaal: „Skjorter eller ingen Skjorter?" Det var Skjorter, vi trængte til. Vi gik tilværks og anlagde Bomuldsplantager, uagtet det var alt andet end en indbydende Egn for Bomuld. Som sagt, ingen vidtstrakte

Marker glædede Øjet; men Alting saae ud som om hele Landet havde været sammenkastet paa en uregelmæssig Maade. Vandet maatte bringes fra de lavtliggende Render, hvori det løb gjennem den løse Sand, og ved Hjælp af lange og kostbare Kanaler føres hen over de højere liggende Jordstrækninger. Men nu have vi, formedelst Guds Godhed og som Frugter af haardt Arbejde, en meget smuk By, som er beboet af et ganske godt Folk. Dog vil jeg sige, at Landet er ikke saa meget forskjelligt fra hvad det var den Gang vi kom dertil, med Undtagelse af de faa Steder, hvor Folket har bygget sig indbydende Hjem; men disse ere saa meget mere dyrebare, begrundet paa det Arbejde, det har kostet at danne dem; og de blive af den Aarsag skatterede langt højere, end de ellers vilde være. I kunne maaske spørge, om jeg er ude for at hverve Frivillige til at flytte derud? Nej, slet ikke. Dog vilde Folket nok byde nogle Brødre og Søstre fra Bear Lake eller fra nogen anden Del af Landet hjærtelig velkommen iblandt dem. De vilde med aabne Arme modtage alle gode Mænd og Kvinder, som maatte ønske at bosætte sig iblandt os og nyde deres Andel af Klipper og Sand, Kaktus og Firben. Ja, jeg siger, at vi af vort ganske Hjærte vilde ønske dem velkomne; og naar de saa bleve nødsagede til at tage deres Del, eller maaske mere, af disse vort sydlige Klimats Naturprodukter, vilde de ogsaa have Del med dem, som arbejde for deres Slægtninge og Venner samt for deres egen Ophøjelse, i Templet, som vor Fader formedelst sin Naade og sin uransagelige Visdom har ladet opføre i vor Midte og tilladt os at bygge ved almindelig Hjælp fra de Hellige i Territoriet. Vi erkjende, at dette er sket efter det alvise Forsyns Styrelse. I et saadant Land have de Ugudelige ingen Lyst til Noget, som de kunne se. Efter at de have rejst derigjennem, ønske de fleste ikke at komme der mere; der er Intet, som lokker dem. Af den Aarsag er St. George et fredeligt Hjem for de Hellige, og i Almindelighed hersker der en meget god Aand. Undertiden er der lidt for meget af Vinens Aand tilstede, fordi Druen er almindelig hos os, og daarlige Individer nyde undertiden for meget af Vinen, som laves af denne Frugt. Og det er et af de Arbejder, som paahviler os, at lære Folket at gjøre den rette Brug af Guds Gaver og ikke misbruge dem, at beherske deres Lyster og ikke lade Vinen indføre Ondt iblandt os. Og vi erkjende, at vi i dette Arbejde have været meget velsignede, thi der er langt mindre af denne Daarskab nu, end der har været siden vi bosatte os der og opdyrkede Landet.

Nu, angaaende Klimatet, Jordsmonnet og Landets almindelige Beskaffenhed hvorigjennem jeg har rejst, i Arizona og langs Grænsen af Ny Mexico, naar det sammenlignes med disse nordlige Egne, saa er det en Ørken; det vil sige, at det er langt mindre skikket til Agerdyrkning end Utah — og I vide meget vel, hvad Utah er — men det er bedre i Henseende til Græsgange. Der findes Mangel paa Vandløb, thi Bjærgene ere lave; de række ikke op i Skyerne og ere ikke bedækkede med Sne, saaledes som de ere her i det nordlige Land. Klippebjærgenes Hovedkjæde ophører, naar man naar Ny Mexikos Grændselinie, Bjærgene blive lavere og Bækkene ere ikke saa talrige. De Egne, som mest tildrog sig min Opmærksomhed, ere langs med Kontinentets høje Ryg i den østlige Del af Arizona og den vestlige Del af Ny Mexiko. Den nordøstlige Del af Arizona gjennemskjæres af den lille Colorado Flod og dennes Bifloder, og den til Agerdyrkning skikkede Strækning

ligger ved Udspringene af denne Flod; men den er ikke meget stor. Ikke desmindre findes der Steder, som ere passende for Anlæggelsen af smaa Byer og udstrakte Græsgange for Faar og Kvæg. Den smukkeste Egn for Agerdyrkning i Arizona er ved Salt River, neden for hvor denne Flod udstrømmer fra Bjærgene, der hvor vore Søskende nedsætte sig i Egnen omkring Mesa City og Jonesville. Landet langs Salt River tages i Besiddelse af Folk fra forskjellige Verdensdele, som ikke ere af os. De to nysnævnte Kolonier af vort Folk trives ret godt, efter hvad jeg forstaar, og der er Plads for mange flere Indbyggere i samme Egn. Klimatet er mildt og Sommeren lang; der er næsten ingen Vinter og ganske lidt Frost. Men i dens umiddelbare Nærhed findes der ingen gode Græsgange for Kreaturerne. Græsset er mest paa og imellem Bjærgene i de nordøstlige og sydøstlige Dele af Territoriet, ved Gila Flodens og dens Bifloders Udspring, samt ved San Pedro, Black og White Floderne; og der findes mange Steder, hvor smaa Agerdyrkningskolonier kunne anlægges. Klimatet i Almindelighed er ogsaa mildere end her, og følgeligvis mere behageligt. I de østlige og nordlige Dele er det tempereret, det er ikke meget varmt, ej heller meget koldt. I den sydlige Del er, som sagt, Sommeren lang og varm; ja, det er i Sandhed et varmt og et tørt Land.

Den Landstrækning, som jeg besøgte sidste Sommer, længere mod Øst og Nordøst, nemlig de øverste Dale ved Rio Grande del Nort — hvilken Flod er i den sydlige Del af Colorado og løber ind i Ny Mexiko — er godt skikket for Agerdyrkning og for Græsning. Smukke Vandløb udrinde fra Foden af Bjærgene til de brede Dale og aabne Sletter. I denne Egn findes gode Steder for Anlæggelsen af blomstrende Kolonier, saa vel som Græsgange til Befordringen af Faare- og Kvægavlen; Klimatet er lige saa køligt som i Bear Lake Dalen og de andre højtliggende Dale i Utah; og uagtet Vintrene vel ikke ere saa strænge som i Cache og Bear Lake Dalen, saa mangler der dog ikke meget deri. Den allerbedste Lejlighed tilbyder sig for Grundlæggelsen af mange smukke og blomstrende Settlementer i den Del af Landet, og vi ere i Begreb med at anlægge nogle Kolonier der, bestaaende hovedsagelig af Emigranter fra de sydlige Stater, tilligemed nogle faa fra Utah til at raade og undervise dem om, hvorledes de skulle vande Jorden og organisere Settlementer efter Zions Orden. Vi finde os nødsagede til at sende nogle Flere til den Egn, samt nogle Faa til forskjellige andre Steder, for at styrke og vedligeholde vore nye Anlæg.

Men nu kommer jeg tilbage til denne yndige Dal — ja, i Sandhed, den har altid forekommet mig yndig, naar jeg har besøgt den; men man maa huske paa, at jeg har aldrig besøgt den, uden naar den har været klædt i Grønt. Ikke desmindre forstaar jeg nok, at Landet i mange Maaneder af Aaret er bedækket med den hvide Kappe, og desaarsag klage mange af Eder over den lange Vinter. Men var det ikke for den haarde Vinter og den smeltende Sne, saa vilde I ikke have disse dejlige Enge og grønne Bakker; I maa visselig takke Sneen for dette Gode. Men jeg tvivler ikke om, at I ville sige, at I godt kunde være tilfreds med lidt mindre Sne og lidt kortere Vinter, om I saa ogsaa skulde nøjes med lidt mindre Sæd og mindre Græs. Ja, jeg tror ogsaa nok, at jeg hellere ville have det saaledes. Dersom jeg kunde vælge Klima, vilde jeg ikke vælge et saadant, som skulde nødsage mig til at slaa Græs og berede Hø tre Maane-

der af Sommeren for at kunne have nok til otte Maaneders Forbrug paa Grund af den lange Vinter. Jeg tænker ligesom I, at jeg vilde være fornøjet med lidt mindre Sne, om jeg end skulde undvære lidt af den fede Eng, og til samme Tid have forholdsvis mindre Myg og Fluer. Men tale vi om Fluer, saa kunne I ikke fremvise saadanne Fluer, som vi have i St. George; og det er ikke de almindelige Hestebremser, men en egen Slags Husfluer, som stedse ere rede til at slaas med os om vore Maaltider.

Dersom jeg boede i denne Dal, tror jeg, at jeg vilde betragte den som et meget ønskeligt Sted for mig at have et Hjem; og dersom jeg en Gang var bleven bosat her, vilde jeg ikke tænke paa at flytte, ej heller omtale Stedet som et meget daarligt Land at bo i. Jeg har gjort det til en Regel aldrig at forlade gamle Venner for at holde mig til nye; eller at lægge en gammel Kone tilside for at faa en ny. Den samme Regel vilde passe i Henseende til mit Ophold i dette nordlige Land; efter at jeg en Gang havde nedsat mig, vilde jeg ikke tænke paa at flytte, medmindre Pligten bød mig at gjøre det; i saa Fald vilde jeg selvfølgelig forlade Alt og gaa uden nogen Indvending. Jeg ser her paa Forhøjningen en gammel Ven, nemlig Broder John Nebeker, som flyttede ud til vort „Syden", og som, efter at have boet der en kort Tid, flyttede tilbage her til Bear Lake Dalen. Jeg veed ikke, hvorledes han føler desangaaende; om han er færdig til at komme og bo hos os igjen i St. George eller ej. (Broder Nebeker svarede: „Ikke endnu, Broder Snow." Munterhed.) Jeg vil sige til Eder, som har det godt: Værer tilfredse, værer flittige og holder fast ved, hvad I have. Jeg tror, at jeg kan se Lejlighed til at anlægge nogle smukke Byer, hvor I kun tildels have gjort det. Det er nu omtrent fjorten Aar siden jeg var her; nogle af Eder husker det nok; det var den Gang Præsident Young var her, i Selskab med General Chetlain og Andre. Jeg opfattede Beliggenheden allerede paa den Tid; jeg tegnede Landkortet paa mit Sind, og jeg har beholdt en ganske god Kundskab om denne Del af Landet. Det vil maaske ikke passe sig for mig at give Raad til Eder, som have havt femten til tyve Aars Erfaring her, men det forekommer mig, at Eders Tro er ikke bleven fuldt udviklet. Jeg er tilbøjelig til at tro, at I kunne gjøre noget mere end at opdrætte Kalve, avle Hø, Hvede, Havre og Kartofler, eller kjærne Smør og lave Ost. Dog lad mig ikke forglemme at give Eder den velfortjente Ros for at have fyldt Landet med unge Mænd og Kvinder; dette er et tilsyneladende Tegn paa Folkets Tilvæxt og Velstand. I have en stor Landstrækning her; den er i Sandhed saa stor, at I ikke vide, hvad I skulle gjøre dermed. I bestræbe Eder for at benytte det Hele, og I skumme det overalt; men I kunne være forvissede om, at I have Plads her for en langt større Folkemængde, end I nu have; og desforuden er det en sund Egn. Der kan vel være visse Sygdomme, som ere ejendommelige for dette kolde Strøg, og Nogle synes maaske, at et mildere Klima muligvis kunde bidrage en Del til at forlænge deres Dage, og tillige være bedre for deres legemlige Hygge. Jeg tror ikke, at der findes Nogen, som har Noget imod at Saadanne, som ønske det, skulde søge et mildere Klima. Vi ønske ikke at binde Nogen til dette Sted, som have Begjær for et mildere Klima, og i Særdeleshed hvis deres Helbredstilstand fordrer det. Om der findes Saadanne, kan jeg forsikre dem, at jeg har rejst gjennem mange andre Egne, hvor der

gives Lejlighed til at danne nette, hyggelige og helt behagelige Hjem, og hvor Klimatet er mildere; i Sandhed man kan finde næsten hvilket som helst Klima, man ønsker sig, mellem denne Dal og den mexikanske Grænselinie, i det sydlige Utah, Arizona og Ny Mexiko. Men, som jeg bemærkede i Begyndelsen, vi skulde lægge Vind paa at være tilfredse, og ikke lade os beherske af en ustadig Lyst til bestandig at gjøre Forandringer, blot for Forandrings Skyld, uden at have nogen god og tilstrækkelig Aarsag, eller uden at det er bleven os paalagt som en Pligt, for at vi bedre kunde virke og udrette mere Godt for Zions Opbyggelse, eller for at udvidde vore Grænser og grundfæste og opretholde Retfærdighed paa Jorden; og hvor som helst vor Lod bliver os tilskikket, enten det er i et mildt eller koldt Klima, eller i et meget varmt Land, saa skulde vi, saa vidt muligt, bestræbe os for at slaa os til Ro og føje os efter Omstændighederne samt altid gjøre det bedste vi kunne.

Angaaende Bekvemmelighederne i St. George, for Exempel, og Omstændighederne dersteds, sammenlignet med disse nordlige Egne, saa har jeg dette at sige — og jeg taler oprigtigt i Overensstemmelse med mine Anskuelser og med hvad jeg virkelig tror — at idet vi have anstrængt os for at bemægtige os Landet, og have kæmpet med Vanskeligheder og Møjsommeligheder for at kunne anlægge vore Settlementer, lave Veje og hente Bygningsmaterialier, samt for at faa Magt med Vandet og den løse Sand — idet vi saaledes maatte møde og overvinde Hindringer, som kun kjendes hos os, ere mange gode Folk blevne opslidte. Mange gode Mænd have bukket under for de Gjenvordigheder, vi have maattet gjennemgaa. Jeg har nemlig ved at tælle de Familier i den lille Stad St. George, hvis Mænd og Fædre ere hensovede under disse Omstændigheder, opdaget, at der findes ikke mindre end tredive eller fyrretyve Enker, foruden adskillige Andre, som ere rejste tilbage nordpaa, efter at have begravet deres Mænd i Syden. Dette er ikke sket formedelst Usundhed eller nogen smitsom Sygdom, thi vi have ingen saadan havt; vi have ingen almindelig Sygdom iblandt os, og af Naturen er det ikke noget usundt Land i nogen Henseende. Der findes her og der et Sted, hvor man, ved at forsømme de almindelige Sundhedsregler, maaske have lidt af Koldfeber og Rystelse. Tilfælde af denne Slags, hvilke finde Sted i varme Klimater, ere indtrufne, hvor de have ladet Vand staa i Pøle. I St. George have vi været en Del besværet dermed. I Washington og Santa Clara ligeledes; men det er kommet formedelst mangelfulde Sundhedsforanstaltninger. Af Naturen tror jeg, at vort sydlige Land er lige saa sundt som noget andet Sted i Utah. Og naar jeg taler om de mange Mænd, der have opslidt sig ved at hjælpe til at besejre Landets Ufrugtbarhed, saa kan jeg sige, at de for Størstedelen have været sunde og kraftfulde Mænd, der rejste til Syden i deres unge Alder og bleve opslidte ved ideligt Arbejde under deres Forsøg paa at danne sig et Hjem. De ere faldne som Ofre for deres Kaars Strænghed, thi de have maattet arbejde baade Sommer og Vinter paa daarlig Kost. Men efter at have sagt dette, kan jeg ogsaa med Glæde sige, at jeg tror vi have overstaaet det Værste i saa Henseende. Vi have lært Visdom af hvad vi have døjet. Livets Bekvemmeligheder blive nu bedre og bedre rundt omkring os, og vi have besluttet ikke at „dræbe" os selv, saaledes som vi tidligere have gjort.

(Forts.)

Skandinaviens Stjerne.

Den 15de August.

Præsident Niels Wilhelmsens dødelige Bortgang.

Det er i Dag bleven vor tunge Lod, at meddele Stjernens Læsere det sørgelige Budskab, at Præsidenten for den skandinaviske Mission, vor elskede og højt agtede Broder, Niels Wilhelmsen, afgik ved Døden her i Staden den 1ste August om Morgenen Kl. 6, efter 10 Dages Sygeleje og haarde Lidelser. Broder Wilhelmsen havde i omtrent et helt Aar lidt af Stensmerter, og da hans Lidelser i den senere Tid bestandig bleve større, fandt han det omsider nødvendigt at underkaste sig Lægebehandling. For at dette kunde ske paa den heldigste Maade, indlagde han sig den 21de Juli paa Kommunehospitalet her i Staden, og den følgende Søndag (d. 24de Juli) blev han, uagtet han undgik den almindelige Slags Operation, dog underkastet Lægebehandling af en saadan Beskaffenhed, at han i Løbet af de to eller tre derefter følgende Dage led de frygteligste Smerter. Hans Tilstand syntes imidlertid gradvis at blive bedre, og henimod Slutningen af Ugen var der tilsyneladende de bedste Udsigter for, at han snart skulde blive rask igjen samt blive i Stand til at fortsætte sin velsignelsesrige Virksomhed. Men Natten mellem Lørdag og Søndag (30de—31de Juli) blev han heftig angreben af Feber, og Underlivs-Inflammation af en alvorlig Beskaffenhed indtraadte. Da vi som sædvanlig besøgte ham Søndag Morgen, laa han i store Smerter og havde havt en ualmindelig stræng Nat. For første og sidste Gang hentydede han nu til Muligheden af hans Bortgang og gav os derfor nogle Instruxer med Hensyn til hans Begravelse og Missionens Anliggender. Dog bemærkede han, at han ikke troede han skulde dø, men det var godt at være forberedt paa det Værste. „Og", sagde han, „jeg er ikke bange for at dø, men jeg skulde ønske at se min Familie først. Dersom jeg dør, saa er det Herrens Villie." Om Eftermiddagen, da vi atter besøgte ham, syntes han at være lidt bedre, og da vi gav ham Haanden til Afsked, laa han med sit sædvanlige venlige Smil paa Kinden; lidet anede vi, at dette var sidste Gang, det skulde forundes os at tale med ham i levende Live, thi vi troede bestemt, at vi den følgende Morgen skulde finde ham betydelig bedre. Men Herrens Tanker ere ikke altid vore Tanker. I Sandhed Guds Handlemaade med Dødelighedens Børn ere højst besynderlige, og mange Gange aldeles ubegribelige for Mennesker i Kjødet. Da vi Morgenen efter kom paa Hospitalet for atter at besøge ham, fandt vi kun Liget af vor elskede Broder. Han var nemlig hensovet blidt og rolig uden tilsyneladende Smerter tre Timer før vi kom tilstede. Sin fuldkomne Bevidsthed beholdt han lige til det sidste, og han talte paa sin almindelige Maade med dem, som plejede ham, indtil han næsten pludselig begyndte at drage sit Aandedræt besværligt, og efter faa Minutters Forløb var han ikke mere. Ingen af Brødrene vare hos

ham i hans sidste Øjeblikke, men det manglede dog ikke paa Pleje eller Omhu fra deres Side, som vaagede over ham.

Vi skulle ikke gjøre Forsøg paa at skildre den Virkning, som Kundskaben om hans Død bibragte os. Ved slige Lejligheder taler det menneskelige Hjærtes ømmeste Følelser sit eget ejendommelige Sprog, medens Tungen staar stille, og Ord eller Pen kunne Intet udrette. Vor hedengangne Broder og Præsident var elsket af sine Brødre og de Hellige i disse Lande med en Hengivenhed og Kjærlighed, som kun have være Faa tildelt. Hans behagelige Optræden, hans vise og faderlige Ord, hans venlige Smil og hans exemplariske Liv kunde ikke Andet end forskaffe ham varme Venner hvor som helst han bevægede sig og stiftede Bekjendtskab, og dette ikke alene iblandt de Hellige, men ogsaa iblandt dem, som ikke tilhøre vort Samfund. Han var en af den Klasse af Mænd, om hvem det med Sandhed kan siges, at desto nøjere man lærte ham at kjende, desto mere kom man til at elske og agte ham.

Vi betragte det næsten for aldeles overflødigt at sige Noget til Præsident Wilhelmsens Berømmelse; hans Liv og Gjerninger ere saa vel bekjendte baade iblandt de Hellige hjemme i Zion og her i disse Lande, at kun meget Lidt kan siges i denne Henseende, som ikke allerede er bekjendt. Nidkjær, trofast og standhaftig som han var, baade i Medgangens og Modgangens Time, have vistnok kun faa Mænd i denne Kirke fremvist Magen til. Og dersom Frelserens Ord: „Vel, Du gode og tro Tjener! Du har været tro over Lidet, jeg vil sætte Dig over Meget; gak ind til din Herres Glæde", kan være anvendeligt over for noget Menneske, saa maa det i Sandhed være det i Tilfældet med denne gode og trofaste Herrens Tjener. Efter det nøje Bekjendtskab som vi under vor Samvirken i de forløbne to Aar have havt med ham her i Skandinavien, kunne vi med Bestemthed sige, at hans Tanker og Studium først og fremmest var henvendt paa Guds Riges Anliggender samt paa Udførelsen af de mange Pligter, som tilhørte hans høje og hellige Kald. Som Præsident over Missionen tillod han aldrig sine personlige Følelser at raade, men ved alle Lejligheder, enten ved Beskikkelsen af Brødre til de særskilte Stillinger i Konferencerne, eller ved Ordningen af nogen anden af Kirkens Anliggender, lod han sig altid vejlede af Guds Aand, af hvilken han bestandig nød en stor Fylde; og han tænkte kun lidt paa sine egne personlige Bekvemmeligheder, hvor det gjaldt at virke for Evangeliets eller Guds Riges Fremme. Den Udholdenhed og Nidkjærhed, som han i Løbet af det sidste Aar lagde for Dagen under vor fælles Arbejde paa Revisionen af Mormons Bog, medens han næsten bestandig var underkastet svære legemlige Lidelser, er et evigt talende Bevis for hans Hengivenhed og Kjærlighed for Guds Rige og for Forfremmelsen af Sandhedens store Sag. Aldrig ville disse Dage kunne gaa os of Minde!

Uagtet Broder Wilhelmsens Bortgang har havt til Følge, at hans Familie har mistet en tro og hengiven Ægtemage og en kjærlig og elskende Fader, at den skandinaviske Mission har mistet en viis og trofast Leder og hele Kirken en af dens store og ædle Mænd, saa føle vi dog ikke til at sørge som dem, der have

intet Haab. Nej, hvis vi forblive trofaste, skulle vi alle gjense vor elskelige Broder paa Opstandelsens herlige Morgen, og hans nu sørgende Familie, for hvilken vi nære den dybeste Deltagelse og Sympathi, skulle da atter blive gjenforenede med ham; ja, paa den Tid, da Røsten skal høres indtil Jordens yderste Ender: „Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Sejer?"

Præsident Niels Wilhelmsen blev født i Feuling, Skanderborg Amt, Danmark, den 21de April 1824 og blev tilligemed sin Hustru ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige den 30te August 1854 af Ældste Frederik Phister. Strax efter blev han ordineret til Præstedømmet og udsendt som Missionær for at prædike Evangeliet. Formedelst sin Trofasthed og Nidkjærhed som en Forkynder og Forsvarer af Sandhedens store og herlige Principer gjorde han stadig Fremgang, og omsider blev han anbetroet nogle af de vigtigste og mest ansvarsfulde Stillinger i Missionen. I syv Aar arbejdede han saaledes uafbrudt i Evangeliets Tjeneste, indtil han i Aaret 1861 tilligemed sin Familie emigrerede til Zion. Efter hans Ankomst til Utah bosatte han sig, ifølge Præs. Brigham Youngs Raad, i Weber Dalen, hvor han tilligemed de øvrige Nybyggere gjennemgik store Prøver og Møjsommeligheder, saadanne, som vare særegne for Utah i de Dage. Om Efteraaret 1864 flyttede han til Bear Lake Dalen og grundlagde i Forening med Andre Byen St. Charles, hvor hans Familie hele Tiden siden har boet. Det følgende Foraar blev han tilligemed Andre kaldet til at gaa tilbage til sit Fødeland paa Mission. Efterladende sin Familie i en lille Træhytte, næsten blottet for Livets daglige Fornødenheder, tiltraadte han sin lange Rejse. I Selskab med flere Andre gik han over den høje Bjærgkjæde, som adskiller Bear Lake Dalen fra Cache Dalen, paa Snesko og ankom til Saltsøstaden næsten uden en Dollar i Lommen; men formedelst Forsynets vise Styrelse og varmhjærtede Brødres Assistance lykkedes det ham at komme i Besiddelse af de nødvendige Midler til at kunne fortsætte sin Rejse. Den 2den August 1865 ankom han i Selskab med 15 andre Utah-Ældster til Kjøbenhavn. Han tilbragte nu omtrent to Aar her i Evangeliets Tjeneste og virkede som omrejsende Ældste i hele Missionen samt var Præs. C. Widerborgs Raadgiver. I 1867 vendte han tilbage til sin Familie i Zion som Leder for det 26de Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien. I Aprilkonferencen i Saltsøstaden, 1879, blev han kaldet til anden Gang at gaa tilbage til sit Fødeland paa Mission og forlod derfor atter sit Hjem og sin Familie i St. Charles den 21de Juli s. A. Den 19de August ankom han til Kjøbenhavn og overtog Bestyrelsen af Missionen efter Præs. N. C. Flygare ved dennes Afrejse d. 30te s. M. Han har i det Hele tilbragt over 11 Aar i Evangeliets Tjeneste i disse Lande. Paa samme Dag, som han tog paa Hospitalet, var det netop to Aar siden han forlod sin Familie i Zion.

Præsident Wilhelmsens Begravelse.

Søndag den 7de dennes ved Middagstid begyndte de Hellige og sørgende Venner at samles til det paa Kirkegaarden opførte smagfulde og meget hensigts-

mæssige Kapel, for at vise vor kjære hensovede Broder og Ven, Præsident Wilhelmsen, den sidste Ære.

Vi ville her bemærke, at fem af Brødrene havde om Onsdagen lagt Liget i Kisten, iført den hvide præstelige Klædedragt, som henhører til det Præstedømmes Orden, hvoraf den Afdøde var et Medlem, og at Liget var til Skue samme Dags Eftermiddag fra Kl. 3—7.

Kisten, der nu indeholdt den af os alle saa højt elskede Mands jordiske Levninger, stod paa en sort draperet Forhøjning i den øverste Ende af Kapellet, og baade Kisten og Forhøjningen var bogstavelig bedækket med Blomster og Kranse, hvoraf mange vare særdeles smagfulde og kostbare. Iblandt det, som mest tildrog sig vor Opmærksomhed, var en stor Krans af Palmegrene med et blaat og et gult Silkebaand — et Sindbillede paa den svenske Nationalitet — hvorpaa fandtes følgende Indskrift: „Från Sörjande Wänner i Stockholm." Indeni denne var der anbragt en smuk Krans, rigelig besat med hvide Blomster, med Indskriften: „Farvel fra hans Medhjælpere paa Kontoret. De, som kjendte Dig bedst, elskede Dig mest." Paa den ene Side af Kisten læstes: „Farvel fra de unge Brødre", og paa den anden Side: „Farvel fra Søstrene." Paa Fodenden af Kisten læstes: „Sangkorets sidste Farvel." Disse Indskrifter fandtes paa hvide Silkebaand, hvilke vare befæstede paa smukke og passende Kranse. Desforuden lagde vi Mærke til en anselig Krans fra Søsterforeningen i Aarhus, med et paa Rim affattet Vers.

Klokken 1 Efterm. begyndte Højtidelighederne under Ældste Andrew Jensons Bestyrelse. Koret afsang først en i Dagens Anledning forfattet Sang, hvorefter Ældste H. Funk opsendte en Bøn. Korte men rørende Taler holdtes derpaa af Ældsterne S. Christensen, L. M. Olson, C. Jensen, H. Funk og Andrew Jenson. Koret sang derefter Salmen Nr. 218: „Den store hvide Flok vi se." Processionen blev dernæst ordnet. Vejlængden fra Kapellet til Graven var omtrent 450 Alen. Kisten blev baaret af de sex tilstedeværende Konferencepræsidenter: L. M. Olson, H. Funk, C. Jensen, S. Christensen, O. N. Stohl og N. B. Adler. Umiddelbart efter Kisten fulgte den afdøde Præsidents Medhjælpere paa Kontoret, Ældste Andrew Jenson og Hugo Petterson. Efter dem fulgte de andre tilstedeværende Brødre fra Zion, nemlig P. O. Hansen, H. J. Christiansen, Martin Jakobson, C. P. Warnick, L. N. Larson, J. C. Olsen, R. Christoffersen, Jens Hansen og R. Olsen. Dernæst Medlemmerne af Sangkoret, og efter dem de øvrige af de tilstedeværende Hellige og Venner, som marscherede i god Orden fire og fire. Blandt de Sidstnævnte saae vi Bogtrykker F. E. Bording, Emigrationsagent Wm. Hansen, Bogbinder A. F. Hjorhøy, Skræddermester C. F. W. Køhn og flere Andre. Efter Ankomsten til Graven, indtog Sangkoret sin Plads tilhøjre og afsang Salmen Nr. 228: „I Morgenlysets gyldne Glans forklaret Graven staar" osv. Ældste H. J. Christiansen opsendte derefter Slutningsbønnen, nedbedende Himmelens Beskyttelse over Graven og dens kjære Indhold. Ældste Jenson takkede de Tilstedeværende for deres Nærværelse og udviste Opmærksomhed for vor hensovede Ven og Broder, hvorefter Mængden, der talte omtrent 400 Personer, passerede forbi Graven for at kaste det sidste Blik derned, og derpaa gik hver til sit i Fred.

Til Slutning ville vi bringe vor hjærtelige Tak til Alle, som paa nogen Maade stode os bi i Udførelsen af de sørgelige Pligter, som paahvilede os med Hensyn til Ordningen af Begravelsen og andre Ting, forbundne med vor elskede Præsidents Sygdom og Bortgang. Særlig ville vi takke Søstrene af Kjøbenhavns Grens kvindelige Hjælpeforening for hvad de gjorde, og ligeledes Brødrene, der saa smagfuldt havde pyntet Graven med Blomster og Grønt. Ligeledes takke vi Medlemmerne af Sangkoret, som paa denne mindeværdige Dag lode deres Stemmer høre i fuldkommen Harmoni med de for Haanden værende Omstændigheder.

Maa Broder Wilhelmsens jordiske Tabernakel nu hvile i Fred og uforstyrret til den første Opstandelses herlige Morgen.

Generalraadet i Kjøbenhavn.

I Raadet, som afholdtes paa dette Kontor Mandag d. 8de August, vare følgende Zionsbrødre tilstede: Ældste Andrew Jenson; Konferencepræsidenterne H. Funk, L. M. Olson, C. Jensen, S. Christensen og O. N. Stohl, samt Ældsterne P. O. Hansen, H. J. Christiansen, Jens Hansen, R. Christoffersen, J. C. Olsen, J. Jørgensen, Rasmus Olsen, Martin Jakobson og C. P. Warnick. Hensigten med dette Raad var hovedsagelig at tage saadanne Bestemmelser og Forholdsregler med Hensyn til Missionens midlertidige Bestyrelse, som kunde anses for nødvendige. Uagtet Ældste Andrew Jenson havde faaet de allernødvendigste Instruxer fra Præsident Wilhelmsen før dennes Død og alle Missionens Affærer vare ham anbetroede, saa ønskede han dog gjærne at vide sine Brødres Følelser med Hensyn til Sagen og saadanne andre Ting, som maatte blive forelagte Raadet. Efter at alle de tilstedeværende Brødre havde udtalt sig paa en fri og uforbeholden Maade angaaende Situationens hele Beskaffenhed, blev det foreslaaet af Ældste P. O. Hansen og enstemmigt vedtaget af hele Raadet at anerkjende og opholde Andrew Jenson som Bestyrer for den skandinaviske Mission, indtil Præs. Wilhelmsens Afløser ankommer, eller indtil Præsident Carrington i Liverpool eller Kirkens Autoriteter hjemme i Zion bestemmer det anderledes. Derefter udtalte flere af Brødrene sig til Gunst for at oprejse et Monument paa Præs. Wilhelmsens Grav og give alle de Hellige i Missionen Lejlighed til at yde Bidrag for dette Øjemed. Det blev imidlertid vedtaget at indhente Præs. Carringtons Mening førend dette Foretagende blev iværksat. Tre af Brødrene udvalgtes som en Komite til paa Raadets Vegne at affatte en Skrivelse, der skulde tilkjendegive de herværende Brødres dybe Deltagelse og Sympathi for Præsident Wilhelmsens efterladte Familie; en Gjenpart af nævnte Skrivelse skulde ogsaa sendes til «Deseret News» og «Bear Lake Democrat» for Offentliggjørelse. Efter at en Del andre Spørgsmaal vare blevne fremlagte og besvarede, sluttedes Raadet. Fuldkommen Enighed og god Forstaaelse gjorde sig gjældende blandt Brødrene, og da Ældsterne, som havde været samlede i Staden for at udføre en tung og sørgelig Pligt, strax efter rejste tilbage til deres forskjellige Arbejdsmarker, forlode de os med de bedste Fø-

lelser og med den faste Beslutning, at de vilde fortsætte deres Virksomhed for Guds Riges Fremme med uafbrudt Nidkjærhed.

Hugo Petterson,
Skriver i Raadet.

Til de Hellige i den skandinaviske Mission.

Elskelige Brødre og Søstre! Det er ganske naturligt, at Efterretningen om vor højt agtede Broder og Præsidents pludselige og uventede Bortgang vil falde som et tungt Slag paa Eder alle, og i Særdeleshed er Tanken om, at Broder Wilhelmsen skulde nedlægge sit jordiske Tabernakel i dette Land, langt borte fra sin Familie, Søskende og Venner i Zion meget bedrøveligt fra vort Synspunkt betragtet; thi det skete netop paa en Tid, da han efter en særdeles vel og trofast udført Mission var omtrent færdig til at begive sig paa Rejsen tilbage til vort Bjærghjem. Men idet vi føle os forvissede om, at Herrens Villie er skeet med ham og vide, at vi ingen Ret have til at knurre mod Forsynets alvise Styrelse, ihvorvel Savnet for os er stort — og det er endnu større for hans langtfraværende Familie — saa ville vi sige til de Hellige, at for hans eget Vedkommende er der ingen Grund til at sørge; thi vor elskede Broder kunde næppe nogensinde have forladt sin jordiske Tilstand i en bedre beredt Tilstand, end netop for Nærværende. Han har kun nedlagt sin forkrænkelige Hytte for en kort Tid, for at fortsætte sin Virksomhed hinsides Sløret i Forening med hans mange trofaste Brødre, som ere gaaede foran ham. Under disse Omstændigheder ville vi derfor kun sørge som Herrens Hellige, der føle Savnet af en god og trofast Herrens Tjener, men vi skulle ikke tabe Modet eller opgive Kampen for vor egen Frelse og Ophøjelse i Guds celestiale Rige. Kun dette ville vi sige til Brødrene i de forskjellige Dele af Missionen og til de Hellige i Almindelighed: Lader os fortsætte vor Virksomhed med usvækket Iver og Nidkjærhed ligesom tilforn, og lad enhver især af os bestræbe os for at udføre vore Pligter som Rigets Repræsentanter og som Medlemmer af Kristi Kirke, vidende dette, at Guds Gjerning fremdeles skal føres fremad, og Herren, som paa sin egen og ofte for os ubegribelige Maade styrer Rigets Anliggender efter sin egen Villie, vil altid finde Mænd til at staa som Hyrder og Ledere for sine Hellige. En Mands Bortgang vil derfor aldrig kunne gjøre nogen synderlig Skade med Hensyn til Fremskyndelsen af den store Gjerning, som er bleven paabegyndt paa Jorden. Præsident Wilhelmsen har desuden efterladt alle Missionens Anliggender i den bedste Orden, og enhver Ting vil gaa sin almindelige Gang, ligesom om Intet var indtruffet. Om en kort Tid forvente vi ogsaa en Mand fra Zion til at indtage vor afdøde Præsidents Plads.

Maa Herrens Fred og Velsignelse hvile over de forskjellige Konferencepræsidenter, de omrejsende Ældster, Forstanderne, Kredslærerne og alle de Hellige i denne Mission, og maa den samme Enighed, indbyrdes Kjærlighed og gode Forstaaelse, som har karakteriseret os i Fortiden, ogsaa følge os i vore fremtidige Bestræbelser, beder Eders ydmyge Broder i Evangeliet,

Andrew Jenson.

Alle Breve og Forretningssager vedrørende dette Kontor bedes foreløbig adresserede til Andrew Jenson, Lorentzensgade 14, 1ste Sal, Kjøbenhavn K.

Vore Emigranter, som lykkelig og vel ankom til New York den 7de Juli, fortsatte den følgende Dag Rejsen med Jærnbanen til Utah og ankom i god Behold til Ogden den 15de s. M. Her delte Selskabet sig, idet omtrent Halvparten af Emigranterne samme Dags Aften rejste til Saltsøstaden, medens de Øvrige forbleve i Ogden for siden at tage nordpaa. Et Barn døde under Jærnbanerejsen gjennem Staterne.

Dette Aars anden Emigration vil afgaa her fra Staden Mandag d. 29de August 1881 tidlig om Morgenen. Emigranterne maa være her Dagen i Forvejen.

Kapitler af Præsident Brigham Youngs Levnetslob.

(Af E. W. Tullidge. — En Ikke-Mormon.)

(Fortsat fra Side 336.)

Det er forøvrigt meget mærkværdigt, at denne „Udryddelses-Guvernør" fra Missouri skulde gaa over Sletterne paa samme Tid som Pionererne. Disse vare i Færd med at lægge Grundvolden til en større Fremtid for sig selv og deres Folk, end de kunne have opnaaet baade i Missouri og Illinois; han derimod, da han gik bort, efterlod sig Intet uden et ilde berygtet Navn.

Det blev bestemt at sende Amasa M. Lyman med flere Brødre til Pueblo for at møde Afdelingen af Batallionen og faa dem til at skynde sig til Laramie, for siden at følge Pionerernes Spor. Ved det gamle Fort satte de Smedeværksteder op og gjorde noget nødvendigt Arbejde for Lejren. Dernæst begyndte Opstigningen ad Black Hills (de sorte Bjærge) den 4de Juni.

Femten Mile fra Laramie, ved Kilderne, stødte et Kompagni Missouri-Emigranter til dem. Pionererne helligholdt Sabbaten den følgende Dag; Missourianerne rejste. Et andet Kompagni Missourianere viste sig.

Et Kompagni Haandværkere, direkte fra Santa Fe, indhentede Pionererne og gav Underretning om den Afdeling af Batallionen, som stod under Kaptejn Brown ved Santa Fe.

De to Missouri-Kompagnier førte Krig med hinanden paa Vejen. De tjente som et Slags advarende Exempel for Mormonerne. Efter at disse havde rejst i Nærheden af hinanden en Uges Tid, gjorde Præsidenten den følgende Søndag dette til Gjenstand for sin Tale. Han sagde om de to Missouri-Kompagnier:

„De bande, sværge, adsplitte og sønderbryde samt prøve paa at opsluge Jorden; men eftersom de ikke ønske at have Plads paa den, kunde Jorden ligesaa godt aabne sig og opsluge dem; thi de ville gaa til Forglemmelsens Regioner, medens de Hellige, uagtet de lide nogen Mangel her, ville, dersom de ere trofaste, tilsidst arve Jorden og tiltage i Kraft, Herredømme og Herlighed."

General Young kaldte Officererne sammen for at raadføre sig med dem og lægge en Plan til at komme over Floden. Han gav dem den Beskikkelse, strax at gaa til Bjærgene med Heste og Vogne for at skaffe Stænger. De skulde dernæst surre fra to til fire Vogne ved Siden af hverandre, for at de ikke skulde vælte, og trække dem over Floden med Baade og

Reb; følgelig afgik et Kompagni til Bjærgene med Befordringer.

„Brødrene" havde i Forvejen færget Missourianerne over, som betalte dem $1^1/_2$ Dollars for hver belastet Vogn, og de betalte det med Hvedemel til $2^1/_2$ Dollars pr. 100 Pund, endskjøndt Mel var ti Dollars værdt, i det mindste paa det Sted. De delte deres Fortjeneste ligelig i Lejren. Den beløb sig til fem og et halvt Pund Hvedemel til Hver, to Pund Majsmel og et lille Stykke Flesk.

Wilford Woodruff siger: „Jeg ansaa det for lige saa stort et Mirakel at se vore Melsække gjenforsynede med Mel paa de „sorte Bjærge", som at Israels Børn bleve bespiste med Manna i Ørkenen. Herren har sandelig været med os paa vor Rejse, og har paa en forunderlig Maade beskyttet og velsignet os."

Dette lille Oplag af Mel, antage vi, have sparet nogle af Pionerernes Liv, thi ved denne Tid vare de fuldstændigt blottede for Livets Nødvendigheder, især for Brød.

Pionererne vare syv Dage om at komme over Floden paa dette Sted. De oprettede en Færge og udvalgte ni Mænd til at blive tilbage og overtage Betjeningen deraf, med Instruxer til at dele de indkomne Midler ligelig, være omhyggelige for deres Liv og Ejendom, som de færgede for, „ikke forglemme Bønnen" og „komme efter med det næste Kompagni af Hellige."

De naaede Independence Rock den 21de Juni, og South Pass den 26de.

Nogle Dage senere mødte de Major Harris, som havde gjennemrejst Oregon og Kalifornien i 25 Aar. Han talte ugunstigt om Landet ved Saltsøen som et Sted til at nedsætte sig paa.

Den næste Dag kom Oberst Bridger til dem. Han ønskede at gaa i Raad med Mormon-Lederne. Apostlene holdt derfor Raad med Obersten. Han talte mere gunstigt om det store Basin, men troede ikke, at det var klogt at fortsætte Emigrationen der til, før de havde forvisset sig om, enten der kunde voxe Korn eller ej. Han sagde, han vilde give et tusinde Dollars for den første Bushel Hvede, som blev høstet i Saltsødalen.

Ved Green River mødtes de af Ældste Samuel Brannan fra Bugten ved San Francisco. Han kom for at afgive sin Beretning om det Mormon-Kompagni, som sejlede med ham i Skibet Brooklyn. Det havde nedsat sig ved Floden Sacramento, 200 Mile fra dens Udløb, og vare i Færd med at opbygge en By, og han havde allerede begyndt Udgivelsen af en Avis.

Det tog dem nogle Dage at komme over Green River. Her højtideligholdt Pionererne den 4de Juli.

Mormonbatallionen begyndte nu at samles til Pionererne. Tretten af disse Soldater kom tilbage fra deres Tjeneste, forenede sig med dem ved Green River og gav Beretning om, at en hel Afdeling paa 140 Mand vilde være der inden syv Dage.

Da Pionererne nærmede sig den store Saltsøs Dal, blev Spændingen umaadelig. Guldgraverne i Kalifornien og Grundlæggerne af Pacifik-Staterne og Territorierne i Almindelighed, havde kun en brændende Higen efter kostbare Metaller, eller bleve drevne vest paa af det amerikanske Folks Emigrationslyst; men disse Mormon-Pionerer søgte derimod efter den „kostelige Perle", og deres Tanker og Sindsbevægelser vare, idet de droge nærmere til Saltsødalen, lig Pilgrimsfædrenes, da de fik Øje paa Plymouth Klippen.

Paa Rejsens sidste Dage laa Brigham

Young syg af „Bjærgfeberen", hvoraf han ikke kom sig fuldstændigt før paa Tilbagerejsen til Vinterkvartererne.

Efter at have passeret Bear River, blev et almindeligt Raad sammenkaldt, og det blev besluttet, at Apostlen Orson Pratt skulde tage et Kompagni paa omtrent 20 Vogne med 40 Mand og gaa forud for at bane Vej. 23 Vogne afrejste den næste Dag.

Nogle faa simple, men betegnende Uddrag af Apostlen Wilford Woodruffs Dagbog vil bedre skildre Pionerernes Indtog i Saltsødalen end Forfatterens Fantasi.

„Den 20de Juli. — Vi afrejste tidlig i Morges og standsede for at nyde Frokost efter en fem Miles Kjørsel; jeg havde Broder Brigham i min Vogn. Han havde endnu Feber, men taalte ellers Kjørselen godt. Efter Frokost rejste vi ti Mile ad den værste Vej paa hele Rejsen.

Den 21de. — Vi vare nødte til at ligge stille for de Syges Skyld.

Den 22de. — Fortsatte vor Rejse.

Den 23de. — Vi forlode Øst Canyon, naaede Toppen af Bjærget og kjørte sex Mile ned ad gjennem tæt Skov. Vi spiste til Middag ved en smuk Kilde i en lille Birkeskov. Her mødte vi Broder Pack og Matthews fra Lejren, som var forud. De bragte os Underretning om, at Brødrene havde undersøgt Dalen ved den store Saltsø, saa vidt som muligt, og havde valgt et Sted til at nedlægge Sæd.

Den 24de. — Denne Dag er en af de betydningsfuldeste i mit Liv og i Jesu Kristi Kirkes af Sidste-Dages Helliges Historie.

(Forts.)

Ved Præsident Wilhelmsens Baare.

Stor er din Visdom, Himlens Herre,
At granske den vi ej formaa,
Og hvad er vi, at vi tør knurre
Imod dit vise Fader-Raad;
Naar Sorgens tunge Skygger stige,
Vi spørge vel saa mangt: „Hvor naar
Vil disse sorte Skyer vige?".
Naar Skjæbnen tit os synes haard.

Her ved vor elskte Broders Baare
Forsamles vi for Dig, o Gud,
Og, skjøndt med tunge Vemods Taare,
O Herre, komme vi ihu
At Du os stedte her i Live
Kun for at faa des større Løn;
Og at vort Støv til Støv maa blive
Og Aanden gaa til Gud igjen.

Dit Værk, o Broder, tro Du endte
Og længtes hjem til Zions Havn;
Men Himlens Herre bedre kjendte,
Hvad tjente til dit sande Gavn.
Dog, Broder, vi vil mindes længe
Dit Raad og dine milde Smil,
Du ramte Hjærtets bedste Strænge
Hver Gang Du udstød Ordets Pil.

Et bedre Hjærte ingensinde
Har banket i en „Israel".
Til os Du gav et herligt Minde
Og Himlens Drot din ædle Sjæl.
Dog stands al Graad og tør hvert Øje,
Vi mødes jo en Gang med Dig,
Og vist Du smiler fra det Høje
Og hvisker: „Græder ej for mig".

Indhold.

Tale af Ældste Erastus Snow . . 337.
Redaktionsbemærkninger:
Præsident Niels Wilhelmsens dødelige Bortgang. . . . . 344.
Præsident Wilhelmsens Begravelse 346.
Generalraadet i Kjøbenhavn . . . 348.
Til de Hellige . . . . 349.
Notitser . . . . 350.
Præs. Brigham Youngs Levnetsløb 350.
Ved Præs. Wilhelmsens Baare (Poesi) 352.

Kjøbenhavn.
Udgivet og forlagt af Andrew Jenson, Lorentzensgade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording, Læderstræde 3.